

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

ВИЩА ОСВІТА: ПРОБЛЕМИ І ШЛЯХИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ

X Всеукраїнська
науково-методична конференція

28–29 листопада 2013 р.

Збірник праць конференції

Київ • НТУУ «КПІ» • 2013

УДК 378(063)
ББК 74.58я43
В55

Локальне електронне видання на CD-ROM

Вища освіта: проблеми і шляхи забезпечення якості : зб. праць
X всеукр. наук.-метод. конф., 28–29 листоп. 2013 р., Київ / М-во освіти і
науки України, Нац. техн. ун-т України «Київ. політехн. ін-т». –
Електрон. дані. – К. : НТУУ «КПІ», 2013. – 1 електрон. опт. диск (CD-
ROM); 12 см. – Назва з тит. екрана

**ВИЩА ОСВІТА:
ПРОБЛЕМИ І ШЛЯХИ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ**

X Всеукраїнська науково-методична конференція
28–29 листопада 2013 р.

Збірник праць конференції

Укладач: *Головенкін Володимир Павлович*, канд. техн. наук, доцент

Відповідальний
за випуск: *Гожій Сергій Петрович*, д-р техн. наук, доцент

За редакцією авторів

ISBN 978-966-622-604-7

© НТУУ «КПІ», 2013

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА В МЕХАНІЗМІ ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК МІЖСОБИСТІСНОГО СПІЛКУВАННЯ СТУДЕНТІВ СТОМАТОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

Самойленко А.В., Орищенко В.Ю., Стрельчєня Т.М.

*м. Дніпропетровськ, ДЗ «Дніпропетровська медична академія Міністерства
охорони здоров'я України»*

Підготовка лікарів-стоматологів потребує засвоєння законів міжособистісного пізнання, визначених технік комунікацій, професійно-медичного (у тому числі, мовного) етикету з метою розвитку умінь адекватно сприймати і розуміти своєрідність особистості пацієнта, вибудовувати ефективну комунікативну взаємодію. Міжособистісні відносини формують атмосферу в трудовому колективі, тим більше, що стоматологічний прийом сьогодні традиційно ведеться в «чотири руки». Від сформованих взаємин між лікарем і його асистентом залежить не тільки емоційний настрій і підхід до справи, але і здоров'я пацієнта.

Міжособистісне спілкування займає важливе значення в лікувальній діяльності лікаря-стоматолога, тому що сучасні підходи в медицині диктують необхідність виділення певних психологічних профілів пацієнтів. Виробляється стратегія підходу до кожного з таких хворих, розраховується час на прийом з урахуванням можливості побудови довірчих міжособистісних взаємин. Сьогодні існує реальна потреба у медпрацівників, які мають високий комунікативний рівень.

Виробнича практика є складовою частиною освітньої програми у вищих навчальних закладах. Вона дозволяє ефективно об'єднати теоретичні знання з практичною підготовкою у виробничих умовах і спрямована на набуття студентом умінь і навичок, специфічних для обраної спеціальності, у тому числі і комунікативних.

У студентів стоматологічного факультету Дніпропетровської медичної академії виробнича практика здійснюється відповідно до робочої програми навчальної дисципліни для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації за спеціальністю 7.110106 «Стоматологія». Після літньої сесії студенти III-IV курсів проходять практику в якості помічника лікаря-стоматолога-терапевта, студенти II курсу виконують функції медичної сестри терапевтичного відділення.

Для формування навичок ділового та міжособистісного спілкування, навчання прийомам ефективної партнерської взаємодії всі студенти II, III, IV курсів, які проходили виробничу практику на одній клінічній базі, були розподілені на міні-бригади. У кожній міні-бригаді були студенти III та IV курсів, які проходили практику помічника лікаря-стоматолога, і студент II курсу, який виконував обов'язки медичної сестри стоматологічного відділення. Студенти старших курсів виконували лікарські функції, періодично міняючись ролями лікаря і асистента. Студент II курсу готував робоче місце до прийому хворого, забезпечував лікаря потрібними інструментами, заповняв титульний аркуш амбулаторної карти стоматологічного хворого, записував зубну формулу, у випадку потреби оформляв направлення до фізкабінету і на додаткові дослідження, підготовлював та замішував пломбувальні матеріали, проводив бесіду з хворими, навчав їх правилам догляду за порожниною рота.

Діяльність міні-бригад контролював базовий керівник практики.

Робота в міні-бригаді сприяла побудові відносин з іншими членами команди, вироблення вміння прислухатися до чужої думки і одночасно аргументовано відстоювати свою позицію, вчила взаємної поваги, взаємодопомоги. Проблеми, які виникали під час прийому хворого, студенти обговорювали спільно, вислуховуючи думку кожного члена команди, а потім узгоджували з прикріпленим керівником. Це дозволило оптимально скоординувати робочий процес і, як наслідок, досягти кращих результатів відпрацювання комунікативних навичок. Студенти, навчаючись один у одного в процесі роботи, були краще мотивовані.

Однак потрібно зазначити, що не у всіх міні-бригадах був досягнутий консенсус і пояснювалось це, насамперед, відсутністю вміння йти на компроміс, егоїстичними прагненнями окремих студентів. Це ще раз підтверджує необхідність розвитку навичок комунікації майбутніх фахівців, особливо у розділі психології конфлікту.

У світлі запропонованої форми навчання студентів та оптимізації відпрацювання навичок міжособистісного спілкування у якості індивідуальної роботи були запропоновані завдання за вибором:

- розробити сценарій бесіди з пацієнтом;
- скласти пам'ятку для пацієнтів;
- написати реферат на тему: «Психологічні моделі взаємодії лікаря і пацієнта в стоматології», «Міжособистісний конфлікт в стоматологічній практиці, стратегії вирішення», «Медичний колектив і психологічні закономірності його функціонування».

Після модульного контролю виробничої практики студентам було запропоновано оцінити форму проведення практики шляхом анонімного анкетування, а студентам старших курсів – порівняти з проходженням практики в минулі роки. З відповідей студентів можна судити, що проходження практики 88,1% студентів сподобалося. Вони досить високо оцінили якість проведення виробничої практики, в якій важлива роль відводилася підвищенню рівня міжособистісного спілкування. Підвищена мотивація майбутніх фахівців до вдосконалення комунікативних навичок була пов'язана з можливістю спілкування не з фантомом, а з пацієнтом, чого деколи так не вистачає в процесі навчання впродовж навчального року. За результатами анкетування було з'ясовано, що 97% студентів підтвердили ефективність практики в оволодінні знань та практичних навичок у сфері взаємодій «лікар-пацієнт», «лікар-мед.персонал».

Таким чином, запропонована форма проведення виробничої практики студентів стоматологічного факультету дозволяє розвинути навички міжособистісного спілкування майбутніх лікарів-стоматологів, що підвищує якість підготовки майбутніх лікарів-стоматологів.